

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2020 M. RUGSĖJO 9 D. NUTARIMO
NR. 998 „DĖL 2021–2030 METŲ NACIONALINIO PAŽANGOS PLANO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2024 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimą Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“:

1.1. Pakeisti preambulę ir ją išdėstyti taip:

„Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo 16 straipsnio 2 dalimi ir įgyvendindama Valstybės pažangos strategiją Lietuvos ateities viziją „Lietuva 2050“, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XIV-2466 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:“.

1.2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą 2021–2030 metų nacionalinį pažangos planą:

1.2.1. Pakeisti I skyriaus pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas (toliau – Planas) rengiamas siekiant nustatyti pagrindinius ateinančių dešimtmetį valstybėje siekiamus pokyčius, užtikrinančius pažangą socialinėje, ekonominėje, aplinkos ir saugumo srityse. Planuojant pokyčius, atsižvelgiama į Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptis ir teritorijos naudojimo funkcinius prioritetus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. XIII-3021 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo krypčių ir teritorijos naudojimo funkcinių prioritetų patvirtinimo“, ir juose įtvirtintą vertybinį pagrindą, Valstybės pažangos strategijoje „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“, patvirtintoje Seimo 2023 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XIV-2466 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ patvirtinimo“, numatytą valstybės pažangos viziją ir valstybės vystymosi kryptis, Nacionalinio saugumo strategiją, patvirtintą Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“, Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkę 2030 ir kitus tarptautinius susitarimus, įsipareigojimus bei Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktus, taip pat įvertinama esama situacija, tarptautinių organizacijų (ES, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros

organizacijos (EBPO), Tarptautinio valiutos fondo ir kitų tarptautinių organizacijų) teikiamos rekomendacijos, kylantys nauji iššūkiai ir valstybės pažangos galimybės.“

1.2.2. Pakeisti I skyriaus šeštąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Siekiant įveikti sudėtingiausius Lietuvos iššūkius ir problemas, užsibrėžta 10 ateinančio dešimtmečio strateginių tikslų. Atkreiptinas dėmesys, kad visi strateginiai tikslai yra vienodai svarbūs ir sunumeruoti ne prioriteto tvarka. Kiekvienam strateginiam tikslui įgyvendinti suplanuoti pažangos uždaviniai, tačiau atskiriems strateginiams tikslams pasiekti numatytiems uždaviniams būdingas platesnis horizontalusis matmuo. Valstybės pažangai užtikrinti reikia užsibrėžtų strateginių tikslų tarpusavio sinergijos. Strateginiams tikslams ir pažangos uždaviniams numatomi pamatuojami poveikio rodikliai – planuojami rodikliai su konkrečiomis siektinomis reikšmėmis ir stebimi krypties rodikliai (1 priedas). Taip pat numatomi papildomai stebimi krypties rodikliai (4 priedas), siekiant operatyviau, taikliau, konkrečiau ir visapusiškiau stebėti strateginių tikslų ir pažangos uždavinių įgyvendinimo pažangą.“

1.2.3. Pakeisti I skyriaus septintąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Plano strateginius tikslus ir pažangos uždavinius papildoma horizontalieji principai, kuriais siekiama nuosekliai ir kompleksiskai formuoti tam tikrą požiūrį ir elgesį, būtiną visiems strateginiams tikslams ir pažangos uždaviniams įgyvendinti.“

1.2.4. Pripažinti netekusia galios I skyriaus aštuntąją pastraipą.

1.2.5. Pripažinti netekusia galios II skyriaus ketvirtojo skirsnio 1 lentelę.

1.2.6. Pakeisti III skyrių ir jį išdėstyti taip:

„III SKYRIUS

HORIZONTALIEJI PRINCIPAI

Plane nustatyti trys horizontalieji principai – 1) darnus vystymasis, 2) inovatyvumas (kūrybingumas) ir 3) lygios galimybės visiems. Jais siekiama nuosekliai formuoti visuomenės pažangai svarbias vertybes ir skatinti norimus požiūrio ir elgsenos pokyčius. Šie pokyčiai aktualūs visiems Plano strateginiams tikslams ir pažangos uždaviniams, tačiau prie jų įgyvendinimo atskiri strateginiai tikslai ir pažangos uždaviniai prisideda skirtingai – dalis pažangos uždavinių aktyviai ir visa apimtimi prisideda prie atitinkamo horizontaliojo principo įgyvendinimo, kiti prisidės tam tikrais konkrečiais veiksmais ir priemonėmis, kurie bus nustatomi vėlesniame – Plano įgyvendinimo – etape arba turės netiesioginį poveikį. Pažymėtina, kad nė vieno pažangos uždavinio įgyvendinimas negali turėti neigiamo poveikio horizontaliajam principui.

Darnaus vystymosi horizontalusis principas suprantamas kaip ekonominės, socialinės ir aplinkos sričių vystymosi integrali tarpusavio sąveika ir darna. Įgyvendinant Planą, patvirtinamas išipareigojimas ir sustiprinamos pastangos siekti įgyvendinti tarptautinius susitarimus darnaus vystymosi srityje, visų pirma – Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkę 2030. Darnaus vystymosi principas įgyvendinamas Plane atspindint DVT ir uždavinius, daugiausia dėmesio ir pastangų skiriant Lietuvai aktualiausiems DVT, t. y. tiems, kuriems įgyvendinti reikia reikšmingos pažangos – nelygybės mažinimui ir klimato kaitos švelninimui. Kiekvienas Plano pažangos uždavinys prisideda bent prie vieno DVT uždavinio, o strateginis tikslas – daugiau nei vieno DVT įgyvendinimo. Konkrečios Plano strateginių tikslų sąsajos su DVT nurodomos strateginių tikslų

aprašymuose ir 3 priede. Plano strateginių tikslų ir pažangos uždavinių rinkinys sudaro sąlygas darniai plėtoti ekonomikos, socialinę ir aplinkos sritis šalyje.

Inovatyvumo (kūrybingumo) horizontalusis principas suvokiamas kaip inovatyvių ir veiksmingiausių veikimo būdų paieška ir taikymas, efektyvus mokslo ir verslo bendradarbiavimas, mokslinių tyrimų ir mokslo pažangos rezultatų, naujų technologijų taikymas, kūrybiškų sprendimų paieška šaliai aktualiems iššūkiams įveikti, didesnei vertei, geresnės kokybės paslaugoms ir produktams visose valstybės veiklos srityse kurti. Dalis Plano pažangos uždavinių skirti tiesiogiai spręsti sisteminiams inovacijų ekosistemos problemoms, ribojančioms inovacijomis grįstos ekonomikos kūrimą, visuomenės pažangą, aplinkos ir klimato kaitos iššūkių įveikimą. Kiti strateginiai tikslai ir pažangos uždaviniai prisidės prie atviros, laisvos, savimi pasitikinčios ir kūrybingos visuomenės kūrimo – būtinos inovatyvumo sąlygos. Siekiama geriau naudoti viešojo sektoriaus potencialą inovacijoms šalyje skatinti ir numatoma, kad inovatyviesiems viešiesiems pirkimams ir (arba) ikiprekybiniams pirkimams ir (arba) valstybės užsakymams atlikti, mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacinei (toliau – MTEPI) veiklai vykdyti skiriamų viešojo sektoriaus investicijų dalis nuosekliai didėtų. Kuriant ir diegiant naujas inovacijas, būtina užtikrinti, kad jos būtų atsakingos ir darnios, taip pat užtikrintų tinkamą nustatytų sumanosios specializacijos prioritetų įgyvendinimą.

Lygių galimybių visiems horizontaliojo principo taikymas užtikrina, kad visiems asmenims, nepaisant jų lyties, tautybės, rasinės ar etninės kilmės, pilietybės, kalbos, religijos, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, negalios, sveikatos būklės, socialinės padėties, amžiaus, seksualinės orientacijos ar kitų bruožų, būtų užtikrintos vienodos teisės ir galimybės naudotis paslaugomis, infrastruktūra, transportu ir kitomis priemonėmis, dalyvauti visuomeniniame gyvenime. Įgyvendinant Plano pažangos uždavinius ir rengiant nacionalines plėtros programas, privaloma atsižvelgti į asmenų su negalia, moterų ir vyrų, skirtingų amžiaus grupių, tautinių mažumų ir kitų galinčių patirti diskriminaciją grupių poreikius ir numatyti lygių galimybių principą įgyvendinančias priemones bei rodiklius. Pažymėtina, kad Lietuvoje žmonės su negalia yra viena iš visuomenės grupių, kurių galimybės visapusiškai dalyvauti įvairiose veiklose apribotos labiausiai. Lietuvos lyčių lygybės indeksas yra mažesnis už ES vidurkį. Nors vyrų ir moterų užimtumo rodikliai panašūs, aukštas moterų išsilavinimo lygis, tačiau vis dar nepakanka dėmesio tokioms sritims kaip neproporcingai didelė buitės ir vaikų priežiūros našta moterims, vaikų priežiūros įstaigų prieinamumas, darbo ir šeimos įsipareigojimų derinimas, lyčių pusiausvyra politikoje, lyčių stereotipų paplitimas, smurto artimoje aplinkoje mastas, moterų ir vyrų atlyginimų ir pensijų skirtumai. Įgyvendinant Plano pažangos uždavinius, numatoma spręsti šias problemas.

Horizontalieji principai taikomi įgyvendinant visus Plano strateginius tikslus ir pažangos uždavinius, į juos būtina atsižvelgti ir juos taikyti rengiant visus Plano pažangos uždavinių įgyvendinimo žingsnius – rengiant Plano įgyvendinamąsias nacionalines plėtros programas, planuojant konkrečias priemones, vykdant veiklą ir atliekant Plano įgyvendinimo pažangos vertinimus. Siekiant sustiprinti horizontaliųjų principų taikymą sprendimų priėmimo procese, Vyriausybei teikiamus teisės aktų projektus rengėjai vertina darnaus vystymosi, inovatyvumo ir lygių galimybių poveikio vertinimo požiūriais, siekdami nustatyti jų galimą poveikį horizontaliųjų principų įgyvendinimui.

Plano horizontaliųjų principų įgyvendinimui užtikrinti gali būti sudaromos vyriausybės lygmens komisijos, darbo grupės (ar panašiai), kurių tikslas – padėti Vyriausybei formuoti koordinuotą darnaus vystymosi, inovatyvumo (kūrybingumo) ir lygių galimybių visiems politiką

ir kurioms pavedama svarstyti horizontaliųjų principų įgyvendinimo pažangą, teikti pasiūlymus dėl geresnio jų įgyvendinimo. Papildomai paskiriami horizontaliųjų principų koordinatoriai (darnaus vystymosi principo – Aplinkos ministerija, inovatyvumo (kūrybingumo) principo – Ekonomikos ir inovacijų ministerija, lygių galimybių visiems principo – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija), kurie sistemiskai koordinuoja horizontaliųjų principų įtraukimą į nacionalines plėtros programas, atlieka horizontaliųjų principų įgyvendinimo stebėseną, teikia ekspertinę pagalbą kitoms ministerijoms, skatina institucijų bendradarbiavimą horizontaliųjų principų įgyvendinimo klausimais, siekdami skatinti elgsenos ir požiūrio pokyčius viešojo sektoriaus institucijose. Siekdama stiprinti kūrybingą visuomenę ir prisidėti prie visapusiško inovatyvumo (kūrybingumo) horizontaliojo principo įgyvendinimo, Kultūros ministerija prisideda ir dalyvauja įgyvendinant aptartą principą. Taip pat kiekvienoje ministerijoje paskiriamas (-i) asmuo (-enys), atsakingas (-i) už horizontaliųjų principų įgyvendinimo koordinavimą ministrams pavestose valdymo srityse.“

1.2.7. Pripažinti netekusia galios IV skyriaus 1 strateginio tikslo lentelę „Pirmojo strateginio tikslo poveikio rodikliai“.

1.2.8. Pakeisti IV skyriaus 2 strateginio tikslo ketvirtąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Skurdo ir socialinės atskirties lygis taip pat smarkiai viršija ES vidurkį. 2019 m. Lietuvoje buvo 26,3 proc., arba 734 tūkst. asmenų, kuriems grėsė skurdas arba socialinė atskirtis¹, ES vidurkis siekė 21,4 proc. Pažymėtina, kad skurdo rizikos ir socialinės atskirties rodiklis paskutiniaisiais metais gerėja ir 2020 m. sumažėjo iki 24,8 proc. Vis dėlto kai kurių tikslinių grupių skurdas ir socialinė atskirtis tebėra didelė problema. Gerokai didesnę skurdo riziką ir socialinę atskirtį patiria vyresni nei 65 metų asmenys, vieniši tėvai, asmenys su negalia.“

1.2.9. Pakeisti IV skyriaus 2 strateginio tikslo šeštąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Lietuvoje aktuali apsirūpinimo būstu problema. 2019 m. socialinio būsto fondą sudarė 11 908 būstai, iš kurių 260 būstų (2,2 proc.) buvo avarinės būklės arba netinkami gyventi. Visi tinkami gyventi socialiniai būstai naudojami, tačiau laukiančių paramos būstui išsinuomoti sąrašė šiuo metu yra daugiau nei 10 tūkst. asmenų (šeimų). Todėl socialinio būsto poreikis, net ir sutvarkius avarinės būklės ar netinkamus būstus, išlieka didelis. Asmenys su negalia ir gausios šeimos – yra tos grupės, kurioms tinkamas būstas rinkoje sunkiai prieinamas arba visai neprieinamas.“

1.2.10. Pakeisti IV skyriaus 2 strateginio tikslo vienuoliktąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Dideli regionų ir atskirų socialinių grupių dalyvavimo darbo rinkoje skirtumai, darbo rinka nėra pakankamai įtrauki – gana aukštas pažeidžiamoms grupėms priklausančių asmenų nedarbo lygis, daug žemos kvalifikacijos asmenų arba asmenų su negalia nedirba ir nesimoko, dalyvavimą darbo rinkoje riboja nepakankamai palankios sąlygos derinti darbo ir šeimos įsipareigojimus. Svarbu pastebėti, kad jaunimo (15–29 metų) nedarbo lygis 2020 m. sudarė 13,4 proc. ir buvo 4,7 proc. punkto didesnis nei 2019 m. (8,7 proc.). Jaunimas – viena iš labiausiai darbo rinkoje dėl COVID-19 pandemijos nukentėjusių grupių. Prieš pandemiją aktyvios darbo rinkos politikos priemonių aprėptis mažėjo, o dalyvavimo suaugusiųjų mokymosi programose lygis išliko žemas. Tačiau siekiant padėti bedarbiams kuo anksčiau grįžti į darbo rinką, reikia didinti aktyvios

darbo rinkos politikos priemonių ir kitų priemonių, skirtų darbo jėgos kvalifikacijai keisti ir kelti, aprėpti⁵⁴.“

1.2.11. Pakeisti IV skyriaus 2 strateginio tikslo septynioliktąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Didinti asmenų su negalia ir jų šeimų, senyvo amžiaus žmonių bei kitų pažeidžiamų ir socialinėje atskirtyje esančių grupių gerovę, integraciją į visuomenę, darbo rinką, spręsti apsirūpinimo būstu, benamystės problemas. Įgyvendinant uždavinį, laikomasi individualizuoto požiūrio, siekiama, kad socialinė parama būtų teikiama kuo arčiau žmogaus ir kuo geriau atitiktų asmenų poreikius, padėti ir galimybes.“

1.2.12. Pakeisti IV skyriaus 2 strateginio tikslo dvidešimtseptintąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, siekiant didinti gydymo priemonių veiksmingumą ir gerinti rezultatus, gydymo priemonėmis sumažinti išvengiamo mirtingumo lygį. Taip pat numatoma didinti pacientų sveikatos raštingumą ir jų įsitraukimą į gydymo procesą.“

1.2.13. Pripažinti netekusia galios IV skyriaus 2 strateginio tikslo lentelę „Antrojo strateginio tikslo poveikio rodikliai“.

1.2.14. Pakeisti IV skyriaus 3 strateginio tikslo pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Sparčiai kintanti socialinė, ekonominė ir kultūrinė būklė, technologinė ir skaitmeninė pažanga, globalios tendencijos ir 2020 m. pasaulį sukrėtusi pandemija, didėjantys su klimatu susiję iššūkiai ir demografinės tendencijos didina visuomenės poreikį nuolat įgyti naujų žinių ir įgūdžių. Švietimas turi įgalinti kiekvieną žmogų gebėti prisitaikyti ir tapti pokyčių lyderiais. Švietimas priima iššūkį ir vadovaudamasis JT darnaus vystymosi darbotvarkės 2030 tikslu „užtikrinti įtraukų ir lygiateisį (lygiavertį) kokybišką švietimą kiekvienam ir skatinti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi“ atlieka svarbų vaidmenį kuriant valstybės gerovę, užtikrinant socialinį judumą, skatinant asmenybės augimą, visuomenės brandą, įskaitant ir inovacijas, ir darbo vietų kūrimą.“

1.2.15. Pakeisti IV skyriaus 3 strateginio tikslo šeštąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Svarbus ne tik mokinių pasiekimų vidurkis, bet ir pasiekimų skirtumai. Lietuvos švietimo sistema nepakankamai įtrauki. Lietuvos didelių ir mažų vietovių mokyklų mokinių skaitymo gebėjimų vertinimo skirtumas pagal PISA 2018 m. tyrimą siekė 78 taškus (palyginti su 2015 m., išaugo 21 tašku). Mokinių pasiekimų skirtumams įtakos turi mokinių socialinė, ekonominė ir kultūrinė (toliau – SEK) aplinka: EBPO šalyse skirtumas tarp žemiausiam ir aukščiausiam ketvirčiui (pagal SEK statusą) priklausančių mokinių rezultatų yra 89 taškai. Lietuvoje šis skirtumas siekė 90 taškų (palyginti su 2015 m., išaugo 11 taškų). Nustatyta, kad tokiam atotrūkiui įveikti reikia daugiau nei dvejų mokymosi metų. Be to, švietimo sistema neužtikrina tinkamo, individualiems poreikiams pritaikyto mokymo. Nors iš viso mokyklą meta nedaug mokinių (2018 m. Lietuvoje mokyklos nebaigė 4,8 proc. mokinių, o tai kiek daugiau nei perpus mažiau už siektiną ES 2020 m. tikslą – 10 proc.)¹, mokyklos nebaigusių asmenų su negalia – kur kas daugiau už ES vidurkį (atitinkamai – 36 ir 24 proc.)². EBPO vertinimu (2020 *Economic Survey of Lithuania*), mokinių pasiekimams didelę įtaką daro ugdymo įstaigų dydis. 2019 m. apie 20 proc. Lietuvos mokyklų mokėsi mažiau nei 50 mokinių, jose ugdymas neretai organizuotas jungtinėse klasėse.“

1.2.16. Pripažinti netekusia galios IV skyriaus 3 strateginio tikslo lentelę „Trečiojo strateginio tikslo poveikio rodikliai“.

1.2.17. Pakeisti IV skyriaus 4 strateginio tikslo ketvirtąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„2020 m. duomenimis⁷⁶, tik 43 proc. šalies gyventojų nurodė, kad labai didžiuojasi Lietuvos pilietybe. Pastebima, kad labiausiai Lietuvos pilietybe didžiuojasi vyriausi šalies gyventojai (70+), pensininkai, susiję su kultūros sritimi, taip pat geresnėje socialinėje padėtyje esantys gyventojai: įgiję aukštąjį išsilavinimą, dirbantys ne fizinį darbą, gaunantys dideles pajamas, gyvenantys miestuose.“

1.2.18. Pripažinti netekusia galios IV skyriaus 4 strateginio tikslo lentelę „Ketvirtojo strateginio tikslo poveikio rodikliai“.

1.2.19. Pripažinti netekusia galios IV skyriaus 5 strateginio tikslo lentelę „Penktojo strateginio tikslo poveikio rodikliai“.

1.2.20. Pripažinti netekusia galios IV skyriaus 6 strateginio tikslo lentelę „Šeštojo strateginio tikslo poveikio rodikliai“.

1.2.21. Pripažinti netekusia galios IV skyriaus 7 strateginio tikslo antrąją pastraipą.

1.2.22. Pripažinti netekusia galios IV skyriaus 7 strateginio tikslo lentelę „Septintojo strateginio tikslo poveikio rodikliai“.

1.2.23. Pakeisti IV skyriaus 8 strateginio tikslo ketvirtąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Veiksmingo ir kokybiško teisingumo vykdymas, asmens teisių apsauga ir efektyvi teismų ir prokuratūros veikla globalizacijos sąlygomis tampa iššūkiu kiekvienai valstybei. Lietuva – ne išimtis, todėl būtinos sutelktos pastangos didinti teisingumo sistemos veiksmingumą. Lietuvos bausmių vykdymo sistema susiduria su dideliais iššūkiais siekdama užtikrinti įkalintų asmenų laikymo sąlygas, nustatytas nacionaliniuose teisės aktuose ir tarptautiniuose standartuose.“

1.2.24. Pakeisti IV skyriaus 8 strateginio tikslo septintąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Įgyvendinant Plano aštuntąjį strateginį tikslą siekiama atviros, veiksmingai veikiančios, visuomenės poreikius atliepiančios viešojo valdymo ir teisinės sistemos, kryptingai stiprinant teisingumo, bausmių vykdymo, viešojo valdymo sistemos, viešųjų finansų ir turto valdymo efektyvumą ir tvarumą, diegiant inovacijas viešajame sektoriuje, stiprinant pasitikėjimą viešojo valdymo institucijomis, prokuratūra ir teismais, stiprinant žmoniškųjų išteklių viešajame sektoriuje kompetencijas, didinant viešojo valdymo atvirumą, visuomenės įtraukimą į viešojo valdymo procesą bei gerinant viešųjų ir administracinių paslaugų kokybę ir prieinamumą visuomenei.“

1.2.25. Pakeisti IV skyriaus 8 strateginio tikslo devintąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Didinti teisingumo sistemos efektyvumą, veiksmingumą, teisingumo prieinamumą ir visuomenės pasitikėjimą teismais ir prokuratūra – atsisakyti teismams nebūdingų funkcijų ir kartu mažinti ir balansuoti teismų ir prokuratūrų darbo krūvį, užtikrinti operatyvų teisingumo grandinės darbą, skatinti alternatyvių ginčų sprendimo būdų naudojimą, stiprinti pasitikėjimą vartotojų apsaugos sistema ir užtikrinti vartotojų ir verslo interesų pusiausvyrą.“

1.2.26. Pripažinti netekusia galios IV skyriaus 8 strateginio tikslo lentelę „Aštuntojo strateginio tikslo poveikio rodikliai“.

1.2.27. Pripažinti netekusia galios IV skyriaus 9 strateginio tikslo lentelę „Devintojo strateginio tikslo poveikio rodikliai“.

1.2.28. Pripažinti netekusią galios IV skyriaus 10 strateginio tikslo lentelę „Dešimtojo strateginio tikslo poveikio rodikliai“.

1.2.29. Pakeisti VI skyrių ir jį išdėstyti taip:

„VI SKYRIUS

PLANO ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR VERTINIMAS, ATSKAITOMYBĖ

Plano įgyvendinimą koordinuoja Vyriausybė. Planas įgyvendinamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais, rengiant ir įgyvendinant nacionalines plėtros programas. Rengiant ir įgyvendinant nacionalines plėtros programas dalyvauja visi strateginio valdymo sistemos dalyviai, nurodyti Plano 1 priede, nustatant atsakomybę už atitinkamus pažangos uždavinius – taip pat horizontaliųjų principų koordinatoriai, nacionalinių darbotvarkių koordinatoriai ir ministerija, pagal Teritorijų planavimo įstatymą atsakinga už valstybės teritorijos bendrojo plano rengimo organizavimą. Prie atitinkamo Plano pažangos uždavinio nurodytas pirmasis atsakingas strateginio valdymo sistemos dalyvis užtikrina, kad visi kiti dalyvaujantys strateginio valdymo sistemos dalyviai būtų įtraukti į atitinkamos nacionalinės plėtros programos rengimą ir įgyvendinimą. O dalyvaujantys strateginio valdymo sistemos dalyviai turi teikti atsakingam strateginio valdymo sistemos dalyviui siūlomas įgyvendinti priemones, užtikrinančias pažangos uždavinių įgyvendinimą ir prisidedančias prie nustatytų poveikio rodiklių – planuojamų rodiklių ir stebimų krypties rodiklių siekimo, taip pat horizontaliųjų principų įgyvendinimo. Nė viena nacionalinė plėtros programa negali bloginti situacijos nustatytų horizontaliųjų principų atžvilgiu.

Plano įgyvendinimo pažangos stebėseną koordinuoja Vyriausybės kanceliarija, atlieka Finansų ministerija kartu su Vyriausybės strateginės analizės centru (toliau – STRATA).

Plano įgyvendinimo stebėseną vykdoma laikantis Strateginio valdymo įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytos tvarkos ir terminų. Plano įgyvendinimo pažanga ne rečiau nei kartą per metus aptariama Valstybės pažangos taryboje, prireikus stebėsenos duomenys įtraukiami į valstybės pažangos ataskaitą.

STRATA nuo trečiųjų Plano įgyvendinimo metų kasmet atlieka dalies Plano strateginių tikslų ir susijusių pažangos uždavinių ir poveikio rodiklių – planuojamų rodiklių ir stebimų krypties rodiklių reikšmių kitimo ir (arba) horizontaliųjų principų įgyvendinimo analizę, analizuoja tendencijas, faktines reikšmes lemiančias priežastis ir tikimybę pasiekti nustatytas siektinas reikšmes ir teikia Vyriausybės kanceliarijai atliktos analizės rezultatus, informuodamas apie rizikas nustatytiems tikslams pasiekti, ir siūlymus dėl priemonių nustatytoms rizikoms valdyti. Atliktų analizių rezultatai skelbiami viešai ir naudojami kasmet svarstant Plano įgyvendinimo pažangą.

Plano įgyvendinimo laikotarpiu du kartus – 2024 ir 2027 m. – atliekami tarpiniai giluminiai ir kompleksiniai Plano įgyvendinimo pažangos vertinimai. Tarpinių vertinimų paskirtis – pateikti sisteminę Plano strateginių tikslų ir pažangos uždavinių įgyvendinimo analizę ir įvertinti kintančią situaciją, kylančius naujus didžiausius iššūkius, kurie gali lemti strateginių tikslų bei pažangos uždavinių peržiūrą. Pasibaigus Plano įgyvendinimo laikotarpiui, 2031 m. atliekamas baigiamasis Plano vertinimas, kurio tikslas – išanalizuoti Plano įgyvendinimo poveikį šalies socialinei ekonominei gerovei ir jos raidai, aplinkai ir nacionaliniam saugumui. Šiuos vertinimus atlieka STRATA. Vertinimų ataskaitos skelbiamos viešai. Tarpinių ir baigiamojo Plano vertinimų

rezultatai pristatomi Valstybės pažangos taryboje, socialiniams ekonominiams partneriams, visuomenei ir aptariami per viešąsias konsultacijas.“

1.2.30. Pakeisti 1 priedą ir jį išdėstyti nauja redakcija (pridedama).

1.2.31. Pakeisti 3 priedą ir jį išdėstyti nauja redakcija (pridedama).

1.2.32. Papildyti 4 priedu (pridedama).

2. Nustatyti, kad plėtros programos turi būti atitinkamai pakeistos ir papildytos, suderinant jas su šiuo nutarimu nauja redakcija dėstomame 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano (toliau – Planas) 1 priede nustatytais poveikio rodikliais – planuojamais rodikliais ir stebimais krypties rodikliais (toliau – Plano 1 priedo rodikliai), ne vėliau kaip iki 2025 m. birželio 30 d.

3. Pavesti Valstybės duomenų agentūrai:

3.1. iki 2025 m. gegužės 1 d. bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija ir ministerijomis atnaujinti Oficialiosios statistikos portale skelbiamą Nacionalinio pažangos plano rodiklių stebėsenos švieslentę ją papildant Plano 1 priedo rodikliais ir Plano 4 priedo rodikliais;

3.2. bendradarbiaujant su prie Plano 1 priedo rodiklių ir Plano 4 priedo rodiklių siektinos kitimo tendencijos prisidedančiomis institucijomis ir šių rodiklių duomenų šaltinius administruojančiomis institucijomis siekti, kad Plano 1 priedo rodiklių ir Plano 4 priedo rodiklių faktinių reikšmių surinkimas vyktų per Valstybės duomenų valdysenos informacinę sistemą.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras

